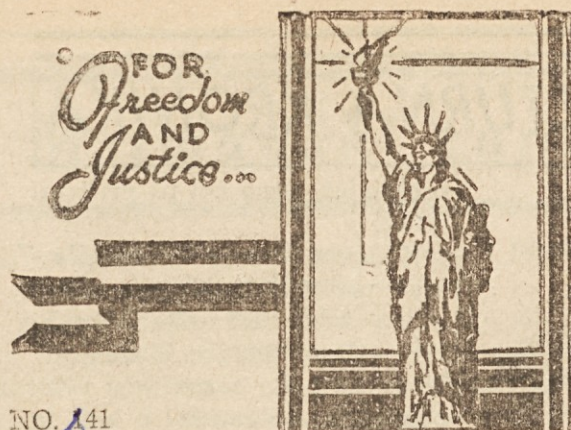

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 441

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, DECEMBER 16, 1965

STEV. LXIII — VOL. LXIII

Rusk: Boj v Vietnamu ni brez vpliva na NATO

Ameriški državni tajnik D. Rusk je na konferenci NATO v Parizu pozval za veznike, naj pomagajo v Vietnamu, ker vojna tam ne more ostati brez vpliva na NATO.

PARIZ, Fr. — Ameriški državni tajnik je zaveznikom v NATO, ki so se zbrali tu na svojo letno konferenco, povedal naravnost, da je ameriški napor v Vietnamu neobhodno povezan z NATO. Zato je tudi prav, da člani te obrambno-vojaške zveze ameriški napor podprejo. Rusk ni prosil za vojaško pomoč, ampak le za tehnično in zdravstveno.

Združene države so steber obrambe svobodnega sveta pred komunistično napadalnostjo. Tej so se ustavile v prvih letih po drugi svetovni vojni po robu v Evropi in bližnjem vzhodu, sedaj jo skušajo ustaviti v Indokini. Kot je bila ustavljena komunistična napadalnost s skupnimi napori v Evropi, tako naj bi bila tudi v Aziji. Evropa ne sme pozabiti, da je njena varnost še vedno v prvi vrsti odvisna od ameriške moči in ameriškega atomskega orožja. Če bo prevelik del ameriških sil zaposlen v Aziji, utegne komunistični blok začeti rovariti znova v Evropi, torej na področju, za katerega varstvo je odgovorna NATO.

Na konferenci NATO so zunanji, obrambni in finančni ministri držav članic. Ameriška zastopnika Rusk in McNamara sta v podrobnostih razlagala položaj v Južnem Vietnamu in ameriške cilje tam. Cilj sedanjega ameriškega napora v Indokini je ohraniti in zavarovati neodvisnost Južnega Vietnama, pa tudi Laos, Kambodže in Tajsko. Komunistem bi namreč rad obveljal vso Indokino, ne le Južni Vietnam.

Na konferenci so razpravljali tudi o vseh neposrednih vprašanjih NATO in njeni bodočnosti. Važni so bili razgovori o atomskem orožju NATO, vendar ni prišlo do nobenih končnih sklepov. Ti bodo možni šele po nedeljskih volitvah v Franciji.

Dominikanska javnost se pripravlja na volitve

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Pravzaprav se javnost še ne briga za volitve, pač pa jo skušajo politiki pripraviti nanje. Pristaši desničarskega kandidata Balaguera so na primer začeli očitati sedanji vladni ministrskega predsednika Garcia, da že kar javno podpira Dominikansko revolucionarno stranko bivšega predsednika Boscha.

Podpiranje vidijo v dejstvu, da kar vseh 26 guvernerjev pokrajin in na stotine županov očitno agita za Boscha. Da pobije te očitke, je sedanja vlada sklenila, da bo vse obtožbe preskledala in o njih poročala javnosti.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in hladno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 35.

Novi grobovi

Frances Mihelcic
Včeraj je umrla na svojem domu 85 let stara Frances Mihelcic s 1152 E. 61 St., roj. Truden. Pred 6 leti jo je zadela kap, od katere ni nikdar prav okrevala. Pokojna je bila rojena v Starem trgu v Sloveniji, od koder je prišla sem l. 1900. Njen mož Anžon je umrl l. 1918 med znano epidemijo influence. Bila je mati Frances Macerol, Anthonyja (Wieners), Johna, Mae in Julie Giambetro, 7-krat stara mati in 2-krat pramati. Pokojna je bila članica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Društva sv. Anže št. 4 SDZ, Podr. št. 25 SZZ in Oltarnega društva fare sv. Vida. Pogreb bo v soboto ob 8.45 iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Nagibov za demonstracije proti Johnsonu je dosti

WASHINGTON, D.C. — Časnikar Harris je potom poizvedovanja ugotovil, da stoji 59% naših rojakov na stališču, da ima vsak Amerikaneec pravico do demonstracij. Seveda se pa vseh 59% ne poslužuje te pravice, da bi po tej poti povedalo, kaj misli o vojskovanju v Vietnamu. Kar se jih pa poslužuje, dela to iz zelo različnih nagibov. Harris je dognal, da je dobrih 34% med njimi takih, ki so večno nezadovoljni in smatrajo demonstracije za najlepšo priliko, da izražajo svojo jezo. Vsak četrti demonstrant je pa nahujkan od komunistov. Le 14% jih demonstira, da bi se ognili vojaški službi, kar je izredno nizek odstotek. Ravno toliko se jih udeležuje demonstracij iz "moralnih vzrokov". Le 11% jih pa misli, da je vojska v Vietnamu nekaj napačnega in obsojanja vrednega.

Velika Britanija in Irska bosta ukinili carine

LONDON, Vel. Brit. — Velika Britanija in Irska, ki sta si v laseh skozi stoletja, sta podpisali pretekli tork nov trgovinski dogovor, v katerem je določena postopna odprava vseh carin med obema državama do leta 1975.

Ta pogodba bo imela brez dvoma tudi ugodne politične posledice na odnose med obema sosedama, ki niso bili nikdar kaj prida sosedski.

Pagode barometer za razpoloženje ljudstva

Partizansko grozo v pagodi je zagnil molk, silen krik pa so dvignili budisti zaradi skrunitve pagode v Da Nangu od strani ameriškega vojaštva.

SAIGON, J. Viet. — Dva dogodka lepo pokazata, kakšno je razpoloženje med ljudmi v Vietnamu.

V kraju Tanhuong, kakih 25 milj jugozahodno od Saigona, kopljejo nov kanal. Zaposleni delavci so hodili spat v bližnjo pagodo (budistični tempelj), pa so prišli vietnamski partizani in poklali 25 delavcev in delavk kar v spanju, osem delavcev pa ranili. Budisti sami priznajo, da je ta dogodek resničen. Iz strahu pred partizani pa ne upa nihče ne protestirati ne kako drugače kazati svojega gnusa nad takim zverinstvom.

V Da Nangu se je dogodilo nekaj drugega. Naši vojaki so preganjali partizane, partizani so pa iskali pribežališče v pagodi. Ni jim nič pomagalo, naše čete so jih pregnale tudi od tam. Pri tem je bila pagoda oskrnjena. Budisti so začeli valiti odgovornost na naše vojake, nima jo pa še pravih dokazov v rokah. Da pomiri duhove, je naše poslanstvo v Saigonu takoj izjavilo, da bodo vojaške oblasti zadevo vestno in nepristransko preiskale in morebitne krivice kaznovali. Obenem bo pa poslanstvo plačalo vse stroške, ki so potrebni, da bi pagoda zopet služila svojemu namenu. Budistiški voditelji so se zaenkrat zadovoljili z izjavo našega poslanstva. Seveda pa nekateri budistiški zagrizenci ne verjamejo v ameriško dobro voljo.

Erhard se je odrezal boljše kot De Gaulle

BONN, Z. Nem. — Tu z nekaj zlobnosti primerjajo izid primarnih francoskih predsedniških volitev, pri katerih je De Gaulle dobil le 44,6% oddanih glasov, z izidi nemških volitev, kjer je stranka kancelerja dr. L. Erharda dobila skupno 47,6% glasov, torej cele 3% več.

Nemci opozarjajo na to, kako je De Gaulle nekam zviška gledal na Erharda, in ga le na zunanjo obravnaval kot enakega. Volitve so med tem pokazale, da ima Nemec trdnjšo oporo v svoji deželi kot francoski general v svoji.

Kdo vse podpira Ameriko v vietnamskem vojskovanju?

CLEVELAND, O. — Vključ temu, da vietnamska vojna ni nikjer popularna (kdaj pa je še bila ta ali ona vojna popularna, razen pod diktaturami?) ima naša dežela vendarle kar precej držav, ki jo podpirajo v Vietnamu v eni ali drugi obliki. Pomoč je v večini slučajev le simbolična, pa vendar pove, kaj mislijo vsaj vlade o vojskovanju v Vietnamu. Pomoč je samo v izjemnih slučajih vojaškega značaja. Največja je do sedaj tista, ki jo nudi Južna Koreja. Ta je poslala divizijo 18.000 moč v Vietnam. Divizija je zaenkrat zaposlena v zaledju raznih front, naši generali so z njenim delom kar zadovoljni. Za Korejo se je najbolje odrezala Avstralija. Poslala ni v Vietnam samo bataljono vojakov in polni vojni opremljeni, ampak tudi vojaške inštruktorje, vojaška transportna letala in dosti civilne pomoči. Avstralska vlada je obljubila še več pomoči.

Svoje divizije je ponudil tudi Čangkajšek s Formoze. Politični razlogi pa so svetovali naši administraciji, da je to ponudbo odklonila. Kitajski vojaki pač ne spadajo v Vietnam, bi bili domačemu prebivalstvu samo v spodbudo. Vojaško pomoč je dalje obljubil tudi novofilipinski predsednik Marcos. Pomoč sta dejansko že poslali Tajsko in Nova Zelandija, seveda v zelo malem obsegu. Malo, toda res potrebno pomoč je dala Malaja. Vežba okoli 2.000 vietnamskih in naših vojakov v gverilskem vojskovanju. Malaja je namreč edina dežela, ki se je 10 let vojskovala s partizani in jih ukrotila. Ima torej dosti skušnje, kako se je treba boriti proti komunističnim gverilcem.

Zanimivo je, da so poslale nekaj pomoči tudi male države Latinske Amerike, večina obstoja iz zdravil, prenosnih bolnišnic, zdravstvenega osobja. Nekatere

SREČANJE V VESOLJU USPELO

Včeraj popoldne ob 2.21 je vesoljsko vozilo Gemini 6 ujelo vesoljsko vozilo Gemini 7 180 milj visoko nad zemljo nad zahodnim Pacifikom v bližini otoka Guam. To je bil tretji poskus Gemini 6, prvi v oktobru in drugi preteklo nedeljo sta bila ustavljeni, še predno se je Gemini 6 dvignilo s tal.

HOUSTON, Tex. — Vodniki NASA so bili včeraj popoldne polni zmagoslavja, ko je srečanje med vesoljskimi vozili Gemini 6 in Gemini 7 uspelo do podrobnosti, kot je bilo predvideno. Vesoljsko vozilo Gemini 6 je odletelo v vesolje ob 8.26 zjutraj, ko je bilo vesoljsko vozilo Gemini 7 prav nad Cape Kennedy. Srečno je začelo krožiti okoli Zemlje in loviti Gemini 7. Koncem prve poti okoli Zemlje se je Gemini 6 približalo Gemini 7 na 730 milj, v naslednjih treh obkrožitvah Zemlje pa je Gemini 6 doseglo Gemini 7 in se mu približalo na 6 čevljev. Obe vesoljski vozili sta krožili drugo okoli drugega in leteli šest ur skupaj skozi vesolje, nato pa se oddaljili. Gemini 6 je svojo nalogo opravilo v celoti in se bo danes ob 10.29 spustilo nazaj na Zemljo v Atlantskem oceanu kakih 660 milj južno od Bermudov.

Srečanje Gemini 6 in Gemini 7 v vesolju je največji uspeh ameriške astronavtične, od kar je 20. februarja 1962 John Glenn v malem vesoljskem vozilu Mercury prvič obkrožil Zemljo v vesolju. V treh letih in 10 mesecih je ameriška astronavtika napravila ogromen napredek. Gemini 7 kroži okoli Zemlje že od 4. decembra in se bo vrnilo na zemljo šele v soboto, potem ko bosta astronavta Borman in Lovell prebila v vesolju dva tedna. Astronavta Schirra in Stafford sta s spretnim inaneviranjem Gemini 6 včeraj pokazala, kaj je mogoče doseči pri sedanji skromni tehniki potovanja v vesolje. Dokazala sta s svojim srečanjem z Gemini 7, da je polet na Luno možen in da obstoje dobri izgledi, da bo prvi ameriški astronaut stopil na Luno še pred koncem tega desetletja.

Vodniki celotnega poleta Gemini 7 in Gemini 6, direktor leta C. Kraft, njegov namestnik D. Slayton in direktor središča za polete R. Gilruth so slavili svoj veliki uspeh včeraj v Houstonu, Tex. z velikanskimi cigarami. Poln uspeh bo med tem dosežen šele danes, ko se bo Gemini 6 vrnila na Zemljo, oziroma v soboto, ko bosta na trdnih tleh že tudi astronavta Borman in Lovell z Gemini 7.

Krasen ameriški uspeh v vesolju je na veliko opisalo časopisje po vsem svobodnem svetu. Čestitke prihajajo od vsepovsod.

— Eno tretjino pokrajine Saskatchewan v Kanadi je pokrite z gozdovi.

Kongresne volitve že vplivajo na republikance

WASHINGTON, D.C. — Glavni koordinacijski odbor republikanske stranke je imel pretekli ponedeljek svojo zadnjo letosnjo sejo. Seja ni bila javna, zato ne vemo, kako je potekala. Če pa sklepamo po bojeviti resoluciji, ki je bila po seji objavljena in po tiskovni konferenci, ki so jo po seji dali republikanski voditelji, je morala biti debata precej živahna. V njej so republikanci očitali Johnsonu, da se v Vietnamu vojskuje premalo odločno in da bi moral že davno začeti bombardirati vse industrijske kraje v Severnem Vietnamu, obenem pa tudi blokirati vso vietnamsko obalo, da bi bil Vietnam tako odrezan gospodarsko od tujine.

Niso pa bili zbrani republikanci tako složni v pogledih na brezarje. Republikanski guvernerji in kongresniki, ki morajo jeseni na volitve, so zahtevali, da mora stranka imenoma obsojati vso leva in desna skrajno zagrizena gibanja, med njimi tudi brezarje. Pa ni bila večina za tako odločno obsodbo. Resolucija namreč že obsoja vsa taka gibanja, toda ne imenuje niti enega z imenom. Republikanci, ki so obenem tudi v brezarskem gibanju, dajejo velike prispevke svoji stranki in jih zato ni treba preveč razburjati, tako so člani odbora trdili po seji.

— Ameriška pomorska akademija je bila najprej na Rhode Islandu, šele kasneje se je preselila v Annapolis.

Iz Clevelanda in okolice

Letna seja—
Društvo Naš dom št. 50 SDZ ima v nedeljo ob 1.30 popoldne letno sejo na 8601 Vineyard Ave Vse članstvo vabljen!

Kljub Ljubljani ima v nedeljo ob dveh popoldne letno sejo v navadnih prostorih SDD na Recher Avenue. Po seji bo domača zabava. Vabljen vse članstvo! Gospodinski klub na Jutrovem ima letno sejo v nedeljo ob dveh popoldne v navadnih prostorih. Po seji bo božičnica.

Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ ima letno sejo v petek, jutri, ob osmih zvečer v SDD na Recher Avenue. Na dnevnem redu so volitve odbora za l. 1966. Po seji bo božičnica. Vse članstvo vabljen!

Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima nocoj ob 7.30 letno sejo v Slov. domu na Holmes Avenue.

Molitve—
Članstvo Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ je vabljeno jutri, v petek, ob dveh popoldne v Grdinov pogreb. zavod na E. 62 St. k molitvi za pok. Frances Mihelcic.

Seja—
Belokranjski klub ima v soboto ob 6.30 zvečer sejo na domu g. Emila Mauserja na 1025 E. 62 St. Vse članstvo prošeno, da se seje udeleži.

Leva starost—
Rojak John Srebrnak s 3455 E. 89 St. dolgoletni naročnik Ameriške Domovine, bo jutri, 17. decembra, praznoval svoj 81. rojstni dan. Čestitamo in mu želimo še veliko zdravja in zadovoljstva v krogu prijateljev in sorodnikov!

Zadušnica—
V soboto ob sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Franka Hočvarja ml. ob 3. obletnici smrti.

Jutri ob 8.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Johna Rogella ob 2. obletnici smrti.

Ugodno—
V Norwood Appliance & Furniture na 6202 St. Clair Avenue imajo veliko izbiro MAYTAG pralnikov po posebno ugodnih cenah. — Več v oglasu!

K molitvi—

Članice Podr. št. 25 SZZ in članice Oltarnega društva fare Sv. Vida so vabljene nocoj po cerkveni pobožnosti v Grdinov pogrebni zavod na 1053 E. 62 St. za pokojno Frances Mihelcic.

Dobrodošli—
Iz taborišča v Capui v Italiji so zadnji tork prišli v Cleveland člani družine Gselman: August, star 34 let, po poklicu hotelski kuhar in mesar iz Maribora, žena Marija, hčerka in sinko, stara 6 in 3 leta. So tipične žrtve komunističnega preganjanja in so bili zelo veseli, da so se mogli naseliti v naši svobodni deželi. Stanujejo na 6508 Superior Ave. Nimajo znancev med clevelandskimi Slovenci, LIGA KSA in g. Jakob Žakelj, ki jim je sponzor, so jim pomagali pri preselitvi. Prošijo tiste, ki so bili z njimi v taborišču, pa so prišli sem nekaj tednov poprej, da se jim javijo, ker oni nimajo njihovih naslovov. Dobrodošli! Naj bi bili srečni med nami!

Novi odbor—
Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti ima za l. 1966 naslednji odbor: duh. vod. R. Hobar, predsed. George J. Basilone, 1. podpredsed. Frank Zidar, 2. podpredsed. Zdravko No-

vak, častni predsed. Joseph Hočvar, kores. taj. Jack Simenc, 799 E. 155 St., tel. MU 1-8111, fin. taj. Bill Chapman, blag. Michael Turpack, 2351 Green Rd., maršal Joseph Sajovic, načel. programov Anthony Nachtigal, načel. bol. oskrbe Frank Sluga, 1192 E. 176 St., tel. KE 1-8622, načel. kat. akcije Guy De Mark, poročev. v angl. A. Nachtigal, poroč. v slov. E. Terpin, mlad. načel. E. Zadnik, načel. za duh. vaje F. Znidar. Skupno obhajilo je vsako 2. nedeljo v mesecu pri osmi sv. maši. Po sv. maši je seja v šolskih dvorani.

PRAVILNI NASLOV

Pravi naslov nekdanjega župnika fare sv. Lovrenca je: Msgr. John J. Oman, Bethany Home, Onamia, Minn. Gotovo bo vesel, če se ga bodo njegovi nekdanji verniki in njegovi prijatelji spomnili na ta naslov z božičnimi voščili.

Seja—
Društvo Dvor Baraga št. 1317 Katoliških borštarnjev ima jutri zvečer ob 8. uri redno sejo. — Asesment bodo pobirali od 6.30 dalje.

Zadnje vesti

PARIZ, Fr.—Ameriški obrambni tajnik McNamara je na tajni seji NATO trdil, da utegne rdeča Kitajska že v par letih ustvariti malo zalogo jedrskega orožja, tekom 10 let pa zgraditi celo medcelinske rakete, s katerimi bo sposobna atomske bombe poslati nad Evropo ali Ameriko.

NICE, Fr. — Danes zjutraj je umrl tu znani pisatelj W. Somerset Maugham v starosti 91 let. Skozi pol stoletja je bil eden najbolj znanih in najbolj upoštevanih pisateljev angleško govorečega sveta.

DŽAKARTA, Indonez. — Zdi se, da je v borbi za oblast v Indoneziji Sukarno vsaj za enkrat izgubil v korist oboroženih sil. Predsednik Sukarno je imenoval za svojega namestnika v "vrhovnem operativnem poveljstvu" obrambnega ministra gen. Nasutiona, ki so ga komunistični prevratniki 30. septembra hoteli spraviti za vedno s poti, pa jim ni uspelo.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj so bili končani dvodnevni razgovori med predsednikom ZDA Johnsonom in predsednikom Pakistana Ayub Khanom. Potekali so v prijateljskem duhu in ozračju ter doprinesli k boljšim odnosom med obema državama. Ti v zadnjih mesecih niso bili posebno dobri. Ayub Khan je odletel v Evropo, kjer se bo sestal danes v Koelnu z nemškim kancelerjem dr. L. Erhardom.

NEW YORK, N.Y.—Predsednik britanske vlade H. Wilson bo danes govoril pred glavno skupščino Združenih narodov, nato pa bo odpotoval v Washington na razgovore s predsednikom Johnsonom.

Drobena roža

Barcelonskemu vrtnarju Padru Dotu se je po večletnih poskusih posrečilo vzgojiti miniaturno vrtnico. Razcvetena roža ni večja od desetice (dime).

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Zo Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Zo Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

63

No. 141 Thurs., Dec. 16, 1965

Dolarski imperijalizem

Pravzaprav sega njegov začetek že v prejšnje stoletje. Takrat je bil še primeroma zelo primitiven. Obstojal je večinoma v ameriških investicijah v tujini, posebno v Latinski Ameriki. Takrat so si Amerikanci na eni strani izposojali kapital v Evropi, zato so ga pa investirali v Latinski Ameriki. Seveda pa te vrste naložbe niso bile posebno varne, zato je bila pa obramba interesov naših naložb tudi precej primitivna. Še Theodor Roosevelt je lahko pošiljal naše vojno brodovje, da je varovalo naše denarne interese v tistih državah, kjer vlade niso hotele izpolnjevati prevzetih obvez. To je seveda razburjalo vse države v Latinski Ameriki, ker so bile vse zadolžene v naši deželi. Takrat se je rodil tudi vir antipatij do naše dežele, ki še danes niso zamrle.

Doživljamo neverjetne stvari. Na eni strani poklanjamo na primer preko Zveze za napredek raznim republikam v Južni Ameriki kapital, na drugi strani nas pa javnost v dotičnih državah še zmeraj napada kot imperijaliste. Ima do neke meje prav. Kar federacija daruje, to zopet pobere naša podjetja v obliki dividend, odplačil in obresti za naše terjatve. Marsikatera taka država upravičeno trdi, da je prišla z dežja pod kap. Kar dobi na eni strani od naše federacije kot darilo, mora na drugi strani porabiti za odplačilo svojih starih obvez. Zelo velikokrat je naša administracija naravnost prisiljena, da da nova darila ali pa nova posojila, samo da naši upniki lahko pridejo po tej poti do denarja za svoje naložbe.

Danes je seveda dolarski imperijalizem veliko bolj zapleten. Naša velika podjetja ustanavljajo na tujem z lastnim denarjem nove tovarne, naše banke posojajo denar tujim bankam in vladam, naše zavarovalnice in veliki fond delajo podobne posle. Vsi skupaj zaslužijo pri tem veliko več, kot bi z istim denarjem zaslužili v Ameriki, zato jih naložbe v tujini tudi tako mikajo. Cenijo, da ima naša dežela naloženih na tujem že \$60-80 bilijonov in da naložbe rastejo vsako leto za povprečno \$5 bilijonov. Največ naložb je danes že zunaj Latinske Amerike, v Evropi, Avstraliji, nekaterih delih Azije (nafta) in v precejšnjem številu afriških držav.

Vse te naložbe so hudo donosne. To je njihova dobra stran, so pa tudi tvegane v dvojnem pogledu, to je njihova temna stran. Najprvo so dolžniki naših podjetij zmeraj bolj odvisni od lastnih političnih režimov. Ti jih večkrat kar naravnost silijo, da ne bi vračali zapadlih obresti in obrokov na prevzete obveze. Hujša je pa druga nevarnost. Politične razmere niso v večini držav dolžnic stabilizirane. Lahko pridejo na površje režimi, ki ameriške investicije enostavno "nacionalizirajo" ali pa tako obremenijo z davki in drugimi datjavami, da investicije zgubijo svojo donosnost. Pogosto pa tudi omejujejo njihov delokrog, čeprav jim je pogodbeno zajamčen.

Od tega ima zmeraj škodo naša administracija. Ako pridejo take naložbe v nevarnost, se ameriški upniki takoj obračajo na našo federacijo s prošnjo, naj varuje njihove interese. Federacija včasih lahko ugodi njihovim željam, velikokrat pa tudi ne more. Z vojnimi ladijami, bombniki in raketami se danes ne dajo braniti denarni interesi naših podjetij na tujem. Taki časi so minili. Ako se posredovanje ponesreči naši administraciji, mora prevzeti del izgube. V tej smeri smo prišli že tako daleč, da federacija lahko prevzame zavarovanje proti takim izgubam. Je torej postala neke vrste politična zavarovalnica za naše investicije na tujem. Del naše javnosti gleda dosti kritično na tako federalno politiko, dobi pa zmeraj za odgovor, da federacija do sedaj še ni trpela velikih izgub, da pa je od takega zavarovanja imela veliko koristi naša izvozna trgovina in preko nje naša plačilna bilanca, kar je pa samo deloma res.

Hujša je druga temna stran izvoza našega kapitala. Kot je izvoz našega kapitala prišel ob kredit v Latinski Ameriki, prihaja počasi ob simpatije tudi v Evropi in Aziji, da ne govorimo o Afriki. Evropa je zmeraj bolj razburjena radi vdora ameriških dolarskih investicij. Ne samo Francija, tudi Nemčija, Anglija, Belgija, Nizozemska in druge države ne vidijo v vdoru ameriškega kapitala same sreče. Ga ostro kritizirajo. Kako gledajo na naše investicije, smo videli prav te dni. Ko je uprava federalnih bank povišala obrestno mero, se je predsednik Johnson razburil, evropski kapitalni trgi so pa povišanje kar prvi dan toplo pozdravljali in tudi povedali zakaj. Višja obrestna mera v Ameriki bo po narodi poslala zavrla izvoz ameriškega kapitala in s tem je evropski bančni svet kar zadovoljen.

Svobodni svet ne sodi o ameriškem kapitalu tako kot Latinska Amerika. Zaenkrat ga samo kritično presoja, ne goji pa radi njega antipatij do Amerike. Ni pa nikjer napisano, da do takih antipatij ne bo prišlo. Če se slišijo tuptam v Evropi glasovi, naj gredo ameriške divizije domov, jim bodo čisto lahko sledili pozivi, naj se vrne domov

tudi ameriški kapital. Takrat bo naša dežela uživala v Evropi take antipatije, kot jih uživa v Latinski Ameriki.

Interes velikega ameriškega kapitala zahteva, da o tem naše časopisje piše čim manj. Zato se za pomen izvoza našega kapitala za domačo in zunanjo politiko obravnava samo sporadično. Največkrat takrat, kadar kdo odkrije, kako niha naša zunanja politika med našim narodnim interesom in interesi velikega kapitala. To vidimo zmeraj ob priliki političnih kriz v arabski politiki. Naša diplomacija mora tam vpoštevati ne samo naše politične interese, ampak tudi interese naših velikih koncernov, ki gospodarijo z nafto in naftnimi izdelki. Če ne bi bilo nafte, bi bila naša politika do marsikatero države v Aziji in Latinski Ameriki čisto drugačna. Isto vlogo igrajo v naši zunanji politiki tudi rudni zakladi v posameznih državah. Boj za rude je zmeraj vplival na našo zunanjo politiko in bo zmeraj bolj. V glavnem radi tega, ker je naša vojna industrija zainteresirana na uvoženih industrijskih surovinah.

Naša federacija se kar nekam izogiba javni debati o dolarskem imperijalizmu. Ve, s kako močnimi domačimi političnimi silami bi prišla navzkriž. Treba bo pa enkrat načeti tudi to vprašanje. Vpliv izvoznikov kapitala postaja preveč močan, izvozniki se lahko prevzamejo in postavijo svoje interese nad narodne. Kaj jih briga, da ima naša plačilna bilanca stalne primanjkljaje, da torej posojajo v tujino tiste dolarje, ki jih tujina po drugih kanalih nalaga pri nas, kaj jih briga, da ameriške investicije v tujini postajajo breme za našo zunanjo politiko! Če njih to ne briga, pa mora brigati našo javnost. Ravno sedaj stojimo na pragu velike debate o stanju našega gospodarstva. Poglavje v njej bi moralo biti tudi vprašanje, kje naj bo meja izvozu našega kapitala. Bomo videli, če bo.

BESEDA IZ NARODA

Letna seja društva Napr. Slovenci št. 5 SDZ

Cleveland, O. — Člane in članice našega društva v imenu odbora prav prijazno vabim na letno sejo, ki bo v nedeljo, 19. decembra, ob 9. uri dopoldne v sobi št. 3, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

Vsak član in članica, ki se le malo zanima za svoje društvo, bi se moral udeležiti vsaj letne seje, če že med letom ne prihaja k sejam. Tako boste vsaj izvedeli, kako vaše društvo obstoji in kako posluje. Torej, v nedeljo pridite na letno sejo vsi, ki vam le čas in zdravje dopuščata. In prav razveselljivo bi bilo, če bi s seboj pripeljali vsak vsaj enega novega člana ali članico. Naše vrste se redijo, ker nam članice pobira smrt in zato je naša dolžnost, da pridobimo društvu novih moči — članov, pa bilo v mladinski ali odrasli oddelek.

Po seji bomo imeli prost prigrizek in kar zraven spada. Torej pridite k tej važni seji in ob času, da bomo s sejo pričeli ob napovedanem času.

Z bratskim pozdravom,
Frank A. Turek, zapisnikar

Spominska proslava dr. Jan. Ev. Kreka in dr. Ant. Korošca

CLEVELAND, O. — Gorje človeku, ki nima vzornikov. To velja prav posebno za mladega človeka. Svoje vzornike pa mora imeti tudi narod.

Zadnjo nedeljo, 12. grudnia t. l., popoldne ob treh smo se zbrali v lepem številu clevelandskih Slovinci v šolski dvorani župnije M. Vnebovzete v Collinwoodu, da skupno proslavimo spomin dveh svojih velikih mož, ki sta s svojim delom zaslužila, da ju imenujemo vzornika ter da jima zato sledimo v svojem življenjskem ravnanju.

Cloveški rod je spet na veliki prelomnici časov. Z boljševisko revolucijo leta 1917 v Rusiji je to dobilo svoj zunanji izraz. Brezboštvo, smotno pripravljeno za spopad, se je na življenje in smrt spoprijelo z občestvom verujočih.

Slovinci smo še mlad narod. Vsa naša prihodnost je tako rekoč še pred nami. Slovenski narod si je izbral za svoje življenjsko vodilo pot verujočih v Boga, neskončno modrega in pravičnega Urejevalca vsega življenja, trdno prepričan, da je samo ta pot prava, ker služi Bogu in je v korist narodu.

Vse do pred sto leti so bili slovenski narodni vodniki skoro izključno možje iz vrst Gospo-

dovega duhovništva. Saj pa so bili ti tisti, ki so bili v vsem ljudstvu najbližji ter mu ostali v dobrem in hudem vse čase zvesti.

Dva moža iz vrste onih, ki so stali v prvi vrsti slovenskega narodnega vodstva ob koncu prejšnjega stoletja in nato še skoraj vso prvo polovico sedanjega, sta bila nedeljska clevelandska slavljenca: dr. Janez Evangelist Krek, katerega stolletnice rojstva smo se spominjali, in dr. Anton Korošec, ki nas je zapustil pred petindvajsetimi leti. Kar nujno je bilo, da smo se v tiski časa ozrli še močnejše nanju, da si okrepimo duha za nadaljnje delo.

Po notranji vrednosti je bila nedeljska proslava ena izmed najboljših v zadnjih letih. Njen osrednji del sta bila govora Ivana Avenika in Miha Kreka, dveh izmed najmočnejših med nami tukaj. Ivan Avenik je ena izmed že zelo redkih živih prič tako imenovanih Krevkovih časov na Slovenskem; Miha Krek pa je tisti, ki si ga je izbral leta 1928 dr. Anton Korošec za svojega najbližjega sodelavca.

Ivan Avenik sam na proslavi ni govoril; govorniški oder je za priletnega, kot je on, prezahtevna stvar. Zato pa si je izbral izvirni način, da nam je v obliki dialoga, ki mu je sam dal obliko, prikazal svoje značilne spomine na dr. J. E. Kreka. To, kar smo slišali, je bil le tisti del njegovih spominov na Kreka, ki izvirajo iz časov zadnji let njegovega študija na gimnaziji v Ljubljani in pa iz njegovih visokosolskih let na dunajski univerzi pred prvo svetovno vojno. — Miha Krek pa je prikazal Korošcu veličino v glavnem ob znanih njegovih "Punkcijah" iz kritičnega leta 1933. Po njegovi izjavi je te dr. Korošec v glavnem sam in v vsem formuliral. Dr. Koroščeve "Punkcije" spadajo danes po svojem dalekosežnem pomenu med najbolj važne slovenske narodno-politične dokumente.

Nedeljska proslava je imela značaj spominske akademije. Na njenem sporedu je bila zato tudi vrsta pevskih točk. Poseben nalašč za to priložnost sestavljen moški pevski zbor pod vodstvom Martina Rakarja, pevovala collinwoodskega Pevskega društva "Ilirija", je z zanosom zapel več pesmi narodno-probuje vsebine.

V dobro prirediteljev šteje nadalje to, da so vključili v spored tudi več deklet, med katerimi so nastopile nekatere v narodni noši, in enega od fantov, ki so dobro podali nekaj prigodnih deklaracij in recitacij. Naj jim v vzpodbudo slede to njihova imena: Florijan Osredkar in go-

spodične Marija Meglič, Slavica Pust, Katica Sršen, Marjanca Tominc in Metka Vidmar.

Pred zaključkom skoro dvournega sporeda je povedal zbranim še domači župnik g. Matija Jager nekaj svojih spominov na oba slavljence. Spomini, ki jih je navajal, datirajo iz časov njegovih ljubljanskih bogoslovskih let. Tiste čase je bil hodil vsake počitnice k svojemu stricu rajnemu duh. svetniku Antonu Merkunu, župniku na Homcu na Gorenjskem, ki je bil velik osebn prijatelj dr. Jan. Ev. Kreka in iskren spoštovatelj dr. Antona Korošca. Tam se je bil srečaval z obema slavljencema; največkrat pa z dr. J. E. Krekom.

Za proslavo je bil šolski oder sicer skromno (Nekaj živih rož bi zelo poživilo!), toda vsekakor spoštljivo opremljen. Čez vso sceno v ozadju je bila razpeta slovenska zastava, v sredi pa je visela velika skupna podoba oba slavljencev. Pod podobo se je bil napis dr. Koroščevega vzklika ob dr. Krevkovem pogrebu: "Dvignite glave, ker vaše odrešenje se približuje!"

Za sklep proslave smo skupno zmolili očenaš; nakar je župnik podelil vsem blagoslov, potem pa smo se razšli s prijetno zavestjo, da smo notranje spet mnogo močnejši.

Tako se je clevelandska slovenska skupnost preteklo nedeljo pietetno oddolžila dvema svojim velikim možem: dr. Janezu Evangelistu Kreku in dr. Antonu Korošču v njunem letošnjem jubilejnem letu. J. S.

Božično darilo

Quincy, Ill. — Včasih se je težko odločiti, kaj bi darovali sorodniku, prijatelju, znanцу za božično darilo. Darilo mora biti praktično, koristno, privlačno in ne predrago. Slovinci radi beremo. Vsa leta svojega življenja opažam, da le redko kdaj kupujemo prijatelju knjigo v dar. To nikakor ni prav.

Te dni pred Božičem z neko nestrpnostjo pričakujemo na primer Mohorjevih knjig. Je pa še druga knjiga, ki bi bila zelo primerna za božično darilo: Dr. Ludvik Čepanova knjiga — BEŽNA SREČANJA. Obdarujte z njo svoje prijatelje in svoje drage s to knjigo, ki vas stane samo \$2.50 s poštnino vred in se naroča pri Rev. Jože Ferkulj, St. Vincent's Home, Quincy, Ill. 62301. J. F.

L. Verbič: Na dopust!

Wilmington, Ill. — Vse leto sem se že veselila svojega dopusta, ki je nastopil letos prav zgodaj, proti koncu junija.

(Nadaljevanje)

Grudnova gospa in gospod pa sta me peljala nekega večera h Krulčevim na Auroro. Z nami je bila tudi moja svakinja, ki je zdaj že ves mesec v bolnici na Virginiji zadeta od mrtvouda. Pri Krulčevih sta bila doma gospod in gospa ter najmlajši sin. Oni žive izven mesta sami zase. Dom so si uredili res udobno in vse okrog hiše je polno cvetja. Tam sem videla krasne bele nagelje, menda smo jim rekli "binokostni nagelji", navadno so jih imeli pri nas otroci pri prvem sv. obhajilu. Krulčevi so mi pokazali sliko hčerke Jožice, ki je končala college v Duluthu in bila preobčlena za sestro. Prav majhna je prišla v Ameriko, na Pinevillu sem jo učila slovensko. Ko sem ji čestitala, mi je odpisala v lepi slovenščini ter me prosila, naj ji pišem, da ne bo pozabila svojega materinega jezika. Pravi, da hrani nekaj slovenskih knjig, da jih bo včasih brala. Na Aurori smo se ustavili v lepi, prostorni cerkvi, kjer župnikuje g. Štefan Savinšek, ki je bil pa tisti čas na dopustu.

Zadnjo nedeljo sta me povabila po sv. maši gospod in go-

Nova knjiga o slovenskem gospodarstvu

Hočev, Toussaint. *The Structure of the Slovenian Economy, 1848-1963.* New York, Studia Slovenica, 1965. 277 str.

V zadnjem času se je pri nas posebej poudarjalo, da smo dolžni storiti vse za boljše poznavanje Slovencev v svetu. Najboljši način kulturne afirmacije Slovencev v našem stoletju je in bo knjiga. Čeprav milijoni Amerikancev ne berejo veliko knjig, ker jih zmotijo filmi in televizija, bo knjiga še vedno ostala bistveni način kulturnega izražanja tiste kulturne elite, ki jo plehlost televizije nikdar ne bo mogla popolnoma zadovoljiti.

Knjižna zbirka "Studia Slovenica" je med Slovinci nakazala pot, ki smo jo dolžni hoditi v svobodnem svetu, pot izdajanja knjig o Slovincih v svetovnih jezikih, da nas bodo v bodočnosti v svetu bolje razumeli in bolj upoštevali. Knjige v tej zbirki do dosegle veliko število ameriških univerzitetnih knjižnic, niso pa žal še mogle doseči zadostnega števila privatnih knjižnic Amerikancev slovenskega porekla. Zato moramo še in še poudarjati, da je izdajanje takih knjig mogoče le, ako bo število kupovalcev med Amerikanci slovenskega porekla dovolj veliko. Knjižna zbirka "Studia Slovenica" je doslej prižgala pet luči, s katerimi je dokazala tudi slovenskem svetu v Združenih državah in Kanadi, da je boljše prižigati skromne lučke, kot pa preklinjati temo in se jeziti nad starejšo generacijo Slovencev, češ da ni dovolj naredila za poznavanje Slovencev v svetu. Veliko lažje je namreč

spa Potočnikova na razgovor. V prijaznem slovenskem pomenku je čas hitro minil in ob slovesu mi je rekel gospod Potočnik: "Ponosen sem, da sem Slovenec." Ali ni to lepo? Počitnice so na Gilbertu hitro minile. Na pokopališče je bila poleg obiska v cerkvi moja vsakdanja pot. Reči moram, da je gilberško pokopališče zelo negovano, Slovinci skrbje za grobove dragih svojcev res kar najlepše. Tam imam pripravljen prostor za svakinjo in zase poleg brata.

(Dalje prihodnjč)

Motorne gondole na beneških kanalih

Motorne gondole na gladini beneških kanalov so razburili domačine in turiste. Na mestno upravo množično prihajajo pisma, katerih pisci očrteno protestirajo proti "naravnost neverjetno krutemu, nesmiselnemu udarcu po častitljivi tradiciji starega mesta lagun". Za zdaj je sicer samo pet gondol z zunanji motorjem, ki vzdržujejo prometno zvezo med Markovim trgom ter otokoma Murano in Burano. Modernizirani gondoljerji si še ne upajo vključiti motorjev v zgodovinskem središču Benetk. Tam uporabljajo vesla; motorji začno brniti šele, ko se barka nekoliko oddalji od osrednjega dela mesta.

Ne glede na proteste se bodo v kratkem motorizirali nadaljnji gondoljerji. Ljudje, ki jim je prevažanje turistov poklic in vir zaslužka, imajo tehtne razloge za svojo odločitev: motorna gondola zmore večjo hitrost, to pa pomeni lepše dohodke.

Obsežen promet

CHICAGO, Ill. — Vsako uro ponoči in podnevi sprejmejo železnice v ZDA povprečno 4,370 vagonov blaga za dostavo na razne kraje dežele.

preklinjati temo kot pa prižigati lučke!

Ko bomo letos za božične praznike prižigali lučke, spomnimo se vsaj malo tudi na te lučke, ki jih prižiga "Studia Slovenica!" Te lučke bodo zagorele v velik plamen, ki bo zagorel v kres in razsvetlil temo, če bo vsakdo izmed nas pripravljen kupovati te lučke in bo tako pomagal izpolnjevati svojo veliko dolžnost za boljše poznavanje Slovencev v svetu. To je naš veliki plebiscit, pri katerem glasujemo z "da" ali "ne" za poznavanje Slovencev v svetu. Brez glasovnic z "da", to je z naročili knjig, glasujeva namreč jaz in ti proti poznavanju Slovencev v svetu s pozitivne strani, ker se brez njih in tvojih glasovnic izdajanje ne bo moglo nadaljevati.

Najnovejša knjiga, ki je izšla v zbirki "Studia Slovenica", je knjiga izpod peresa slovenskega ekonomista dr. Toussainta Hočevarja, profesorja na Keuka College. Knjiga nudi doslej najboljši zgodovinski pregled slovenskega gospodarstva od leta 1848 do naših dni.

Prvi del knjige je posvečen dobi Franca Jožefa, to je doba, v kateri je tudi Slovenijo zajela industrijska revolucija in odprla nove možnosti zlasti z razvojem železnic, pa na drugi strani tudi zatrla nekatere starejše industrije. V tem času so se Slovinci razvili predvsem v kulturni narod, a utrpeli ravno zaradi razvoja industrije in trgovine narodne izgube. Pisec knjige se ukvarja s temi vprašanji predvsem z vidika gospodarstvenika, saj je močno gospodarstvo temelj tudi narodnemu obstanku. Podrobno se ukvarja z razvojem prebivalstva v Sloveniji v tej dobi, ki je utrpelo veliko manjši razvoj ravno zaradi izseljenstva.

Drugi del knjige je posvečen razvoju slovenskega gospodarstva v prvi Jugoslaviji, ko je bilo treba iskati gospodarstvu novih stikov in novih poti za razvoj. Težave v tej dobi so bile predvsem zaradi gospodarske krize in razlike v gospodarskem in kulturnem razvoju Slovenije v primeri z ostalimi pokrajinskimi državami. Tudi za to dobo podaja pisec podroben razvoj prebivalstva in strukture zaposlitve.

Tretji del knjige se ukvarja z razvojem gospodarstva v tako imenovani Republikli Sloveniji po drugi svetovni vojni do leta 1963. V tej dobi se je struktura prebivalstva zopet zelo spremenila in posebni pečat tej dobi daje socializacija gospodarstva. Kljub temu, da je bila Slovenija najbolj razviti predel države, se žal razvoj Slovenije ni mogel nadaljevati v zadovoljivi meri, ker je država pritisnila ravno na Slovenijo in investirala predvsem v druge predele. Slovenija se je tako znašla v položaju gospodarskega izkoriščanja, ki se kaže na raznih področjih in občutno vpliva tudi na razvoj kulturnega življenja. Pisec podaja v tem oziru natančne podatke, ki jih doslej še nikjer nismo imeli tako zbrane. Na koncu knjige je dodana obširna bibliografija o gospodarski literaturi Slovenije.

Upam, da bodo knjigo še obširno ocenili naši gospodarstveniki in prosim vse Slovence in vsa društva slovenskih Amerikancev v Združenih državah in Kanadi, da svojem članstvu priporočajo to knjigo, ki jo res potrebuje vsak slovenski Amerikane v svoji domači knjižnici. Knjiga bo tudi najlepše božično darilo otroku, ki študira na ameriškem kolegiju, ker mu bo v angleščini povedala o osnovnih problemih slovenskega gospodarstva. Cena knjige je \$5 za broširano in \$7 za vezano. Naroča se na naslovu:

Studia Slovenica

P.O. Box 4531

Washington, D.C. 20017

E. A. Kovačič

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — V našem predelu mesta smo imeli velik požar. Spada med večje požare. Pri gasitvi je sodelovalo več kot 200 ognjegascev. V ponedeljek, dne 6. decembra, je nekako ob štirih popoldne začel goriti George's Shopping Center. Je to velika trgovina s pohištvom. Ogenj se je razširil z veliko naglico. V nevarnosti so bile celo bližnje zgradbe. Da požar ni bil majhen, se vidi tudi iz tega, da so gasilci gasili ogenj več kot sedem ur, predno so ga omejili. Popolno so ga pogasili šele drugo jutro. Trgovina se nahaja na Peti cesti in National. Pri požaru je bilo ranjenih 25 gasilcev. Ljudje se navadno začno zavedati nesreče, kadar udari čisto zraven. In ta požar je bil tako blizu. V nevarnosti so bili tudi razni slovenski podjetniki, ki imajo svojo obrt in svoje trgovine v bližini. Če bi bil veter, bi nesreča lahko bila zares usodna.

Štirje mestni odborniki so podpisali sklad, ki omogoča proučitev prostora za novo policijsko postajo, ki naj bi stala poleg St. Luke bolnišnice na 31. cesti in Oklahoma. Misel podpira tudi policijski ravnatelj Harold Breier. Ta prostor odgovarja potrebi in se nahaja na ozemlju, ki je last mesta Milwaukee. Na ta način bi bili stroški za zgradbo nove policijske postaje zelo znižani. Ves proračun za sedaj znaša 340.000 dolarjev. Komisija za načrt mesta in razvoj mesta je dobila sklep v potrditev.

Načrt za izboljšanje tistega predela mesta, ki se nahaja okoli Greenfielda in 16. ceste, vedno bolj dozoreva. Odbor, ki ima to nalogo, da izpelje načrte, se redno sestaja. Dosedaj so se sestajali vsak mesec, sedaj se bodo bolj pogosto. S tem načrtom v zvezi je tudi izboljšanje mestnega dela okoli Mineral parka in Green Bow okraja. Vsi ti manjši načrti za izboljšanje so pravzaprav del celotnega načrta za izboljšanje okrog 16. ceste in Greenfield Ave.

Zelo lep prizor se mi je nudil zadnjo nedeljo v cerkvi sv. Janeza. Bilo je skupno sv. obhajilo Društva mož. To je namreč njihova nedelja. Bilo jih je veliko več kot navadno. Razumljivo. Bliža se božič in vsakdo se hoče pripraviti. To ni nič posebnega. Kar je vzbudilo mojo pozornost, je bilo to, da je to bilo skupno sv. obhajilo očeta in sina in očeta in hčere. Otroke je bilo lepo videti kako so skupaj z očetom pristopali k sv. obhajilu. Tak način sv. obhajila zelo poživljuje in skupnost. Bil je spodbuda za vse in lep zgled.

Zadnjo nedeljo so pri vseh sv. mašah ljudje obnovili prisego Lige dostojnosti. Prisega resno vzeta na vsakega človeka globok vtis. Letos so nekoliko spremenili besedilo prisega. Zdi se, da bolj zajame sedanje potrebe in čas, v katerem živimo. Prisega se glasi takole:

V imenu Očeta in Sina in svetega Duha, Amen.

Obljubim, da bom pospeševal z besedo in dejanjem vse to, kar je moralno in umetniško do-

brega v filmih in kino predstavah.

Obljubim, da bom zavračal nedostojne, nemoralne in neprimerne kino predstave, posebno s svojim lepim zgledom in vedno na odgovoren in dostojen način.

Obljubim, da bom vodil tiste, za katere sem odgovoren in na katere vplivam pri njihovi izbiri kino predstav, ki so moralno in kulturno vzpodbudne.

Obljubim, da ne bom sodeloval s svojim pokroviteljstvom s kino gledališči, ki redno kažejo graje vredne filme.

Obljubim, da se bom kot član Lige dostojnosti seznanil z njenimi nameni, vpošteval njeno oceno in se pridružil mojem dobre volje v pospeševanju visokih in plemenitih smernic filmov in kinopredstav.

Obljube sem napravil prostovoljno v čast in slavo Boga, v dobrobit svoje duše in v blagor moje domovine. Amen.

Važno pri vsej obljudi je to, da se varujemo bližnje prilicnosti v greh, da ne sodelujemo v slabem in da dajemo dober zgled svojemu bližnjemu.

Slovenska kulturna radio ura bo tudi letos imela svoj poseben božičen program in sicer na sam božični večer od 6.30 do 7.30 na WTOS-FM na valu 103.7. Program bo prinesel pravi slovenski božični večer. Kdor nima FM radia, naj gre k sosedu in tam poslušata ta prenos. Ne bo mu žal!

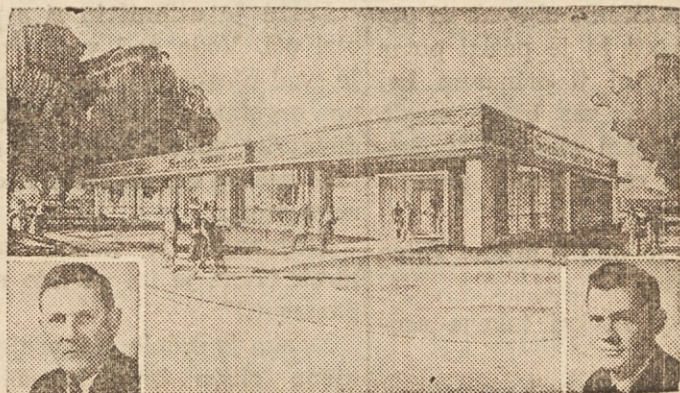
Varnostne predpise na potniških ladjah pod tujo zastavo zanemarjajo

CLEVELAND, O. — Katastrofa potniške ladje Yarmouth Castle, kjer je zgubilo življenje 89 potnikov, je opozorila svet zopet na vprašanje, ali je za varnost potnikov na potniških ladjah dosti poskrbljeno. Preiskava o katastrofi je dokazala, da ni. Naša obrežna policija je, — tako je dognala preiskava —, že lani prepovedala tej ladji, da pristaja v naših pristaniščih in jemlje potnike na krov. Na ladji je bila posadka, ki ni bila prav nič izvežbana za postopek v slučaju ognja in za pomoč potnikom. Ladja je bila tudi slabo preskrbljena z vodo, se ni držala vznege reda, stropi so puščali, v strojnici je pa kotel odpovedal.

Vse to je bilo ugotovljeno že par mesecev pred tragičnim požarom, pa je ladja vkljub temu lahko prevažala potnike. Zakaj? Zato, ker ladja ni plula pod ameriško zastavo, ampak pod tujo. Ni bila torej vezana na varnostne predpise, ki veljajo za naše ladje. Res je, da obstoja mednarodna pogodba o Varnosti na ladjah, sklenjena 1. 1960, toda te pogodbe se držijo samo deloma vse tiste ladje, ki so že bile v obratu pred tem letom. Yarmouth Castle je spadala mednje. Zgrajena je bila namreč že l. 1914!

Največ potniških ladij, ki prevažajo potnike iz Floride proti jugu, se skrivajo pod tujimi zastavami, posebno pod panamsko in liberijsko. Njih naša obrežna

Society National Bank odprla Parmatown podružnico

Na levi J. D. Lavelle, upravnik nove podružnice Parmatown, na desni njegov pomočnik J. W. Munro.

Cleveland, O. — Society National Bank je komaj nedavno odprla svojo 18. podružnico na Lorain Avenue in W. 136 St., včeraj pa je odprla nov urad že tudi v Parmu. Novi urad je na oglu Ridge Road in West Ridge-wood Drive v samem trgovskem središču Parme. To, 19. podružnico, je Society National Bank poimenovala Society Parmatown. Skupno zavzema 5.200 kvadratnih čevljev površine. Stavbo za novi urad je gradila po načrtih arhitektov Schafer, Flynn & Associates Humel Construction Co. Notranja oprema in okrasitev je bila izvedena pod nadzorom Irvin & Co. Predsednik Society National

Bank Mervin B. France je ob odprtju nove podružnice izjavil, da je to dokaz zaupanja tega velikega denarnega zavoda v bodočnost mesta Parme. To mesto je od leta 1960 poraslo za skoro 17% in je z blizu 100.000 prebivalci 9. mesto po velikosti v državi Ohio. Upravnik nove podružnice je John D. Lavelle, ki je bil nedavno izvoljen za pomožnega blagajnika Society National Banke. Dosedaj je bil pomožni upravnik podružnice Society National Banke na Kamm's Plaza. Pomožni upravnik je James W. Munro, dosednji administrativni pomočnik podružnice v West-

policija ne more tako strogo kontrolirati. To je glavni vzrok, zakaj je prišlo do katastrofe na Yarmouth Castle. Mora bo po tej katastrofi dobila obrežna policija pravico, da postopa strožje pri kontroli potniških ladij pod tujo zastavo.

Indija bo lačna, ker nima pristanišč

WASHINGTON, D.C. — Kot je znano, je predsednik Johnson naročil, naj Indija dobi takoj poldrug milijon ton pšenice, da omili lakoto med svojim prebivalstvom. Pšenica bo še ta mesec natovorjena in poslana v Indijo, kamor bo prišla koncem januarja. Tam bodo pa ladje obtičale v indijskih pristaniščih Bombay, Kalkuta, Madras, Kandla in Cochín, ker vse luke nimajo dosti naprav za avtomatsko razkladanje blaga.

Vse skupaj lahko na mesec prevzamejo iz ladij in prepeljejo na suho le okoli 500 - 600.000 ton pšenice. Indijska vlada trdi sicer, da lahko izkrcata tudi do 900.000 ton, toda to ne odgovarja stvarnosti, kot jo slikajo prevozniki in paroplovne družbe.

Indija je bila na to pomanjkljivost že davno opozorjena, toda vlada se zanjo očitno ni zme-nila.

Španija naj pride v NATO

PARIZ, Fr. — Španija je po prirodi najvarnejše zaledje za vojskovanje v srednji in vzhodni Evropi. Spada torej v NATO, toda socialistične vlade so proti temu. Naša dežela ni takih misli in stalno zahteva, naj pride Španija v NATO. Tudi letos je bilo na zadnji seji NATO govora o tem. Naša federalna tajnika Rusk in Fowler bosta po seji šla mimogrede tudi v Madrid, da poročata, kaj je bilo v NATO novega. Rusk bo jutri govoril s generalom Francim in španskim zunanjim ministrom Castiellom, Fowler pa s španskim zunanjim ministrom.

Med članicami NATO sta za Španijo Zahodna Nemčija in Francija, proti pa Anglija in nekatere države s socialističnimi vladami. Odpor proti Španiji je pa manjši od leta do leta. Španija postaja namreč za namene NATO zmeraj bolj važna. Čim bolj se Francija izmika NATO in svojim obvezam do nje, tem bolj raste veljava španskega luk in letališč, ki jih že sedaj izdatno rabijo ameriške oborožene sile. Njim se je zadnje čase pridružila tudi NASA, ki ima blizu Madrida svoje lastno opazovalno postajo za satelite. Podobno

jih razdero in prenesejo po skritih potih v Južni Vietnam.

Ko bodo enkrat ti topovi vključeni v vietnamske borbene enote, bodo za njihove nasprotnike, južnovietnamske in ameriške čete, nastopili še trši časi. Te vrste topov manjše gverilske enote, ki naj bi se hitro gibale, ne morejo rabiti, služijo lahko le večjim enotam, kot so polki ali divizije, ki se zaradi svoje moči lahko drže dalj časa na določenih položajih in se premikajo počasneje.

Pojava havbic 105 mm pri partizanskih oddelkih v Južnem Vietnamu je dokaz, da bodo ti prešli ob sodelovanju z enotami redne severnovietnamske vojske k obsežnejšim nastopom. Do njih naj bi najprej prišlo na področju Osrednjega višavja, skozi katerega teče znana cesta 19 v smeri vzhod-zahod in deli Južni Vietnam v dva dela.

Sen. R. Kennedy v Braziliji ni vseh zadovoljil

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Sen. Robert F. Kennedy je tekom svojega obiska v Braziliji pretekli mesec napravil odlične vtis in dobil veliko simpatij pri študentih, delavstvu in v javnosti sploh, pri oblasteh pa se je do neke mere naravnost zameril.

Senatorjevo razgovarjanje z levičarsko opozicijo vladnim ljudem ni bilo prav nič po volji. Tako se je R. F. Kennedy pred svojim obiskom pri predsedniku C. Brancu, preje sestal na privatnem obedu z levičarskimi politiki.

Rusi bodo preskusili nov način povratka iz vesolja

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je obljubila, da bo začela z današnjim dnem v zahodnem Pacifiku preskušati nov način pristajanja vesoljskih vozil na njihovem povratku na Zemljo.

Ruska vesoljska vozila so pri povratku iz vesolja doslej redno pristajala na kopnem v nasprotju z ameriškimi, ki so vsa pristala doslej na morju.

Sv. oče dal vatikanske-mu osobju božičnico

VATIKAN. — Sv. oče Pavel VI. je odredil, da dobi 3.000 uradnikov in delavcev v vatikanski službi po 100.000 lir za božično nagrado. Vsakdo bo torej dobil po \$160. Sv. oče hoče s tem pokazati svojo hvaležnost za požrtovalno delo, ki so ga uradniki in delavci vršili tekom II. Vatikanskega koncila.

Help Wanted — Female

Waitresses Wanted

Experienced. Apply in person.

HOWARD JOHNSON

E. 55 & Shoreway
431-1250 (241)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

PRESKRbite SE ŽE SEdAJ ZA BOžIČNE PRAZNIKE!

MODEL MEAT MARKET

610 East 200. Str. KE 1-7447

Prvovrstno sveže meso—RIZEVE IN KRVAVE KLOBASE—prekajane in sveže MESENE KLOBASE—domače KUHANE SALAME—raznovrstno SUHO MESO—domače KISLO ZELJE in REPA.

FLORIAN IN MARY KONCAR—lastnika

Odprto vsak dan od 8. do 6. zv., sredi od 9 do 2.

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID KE 1-8187

Trgovina Downtown odprta vsak dan od 9.30 do 9.30 zvečer. Podružnice do 10 zvečer.

MAY'S ALL 6 STORES BASEMENTS

Najnovejša moda za moške!

Bombažne velour srajce za oddih in prosti čas

7.99

Vsak moški si želi lepo bombažno velour srajco, ki jo lahko nosi visoko zaprto, ali pa odprto z zadrgo v obliki V. Srajce so zelo lepe z volnenimi manšeti in pasom. Barve: rdeča, modra, rjavkasta. Velikost S do L.

Šporilne moške srajce iz česanega bombažnega corduroja

3.99

Lepo krojene, stalno oblikovan ovratnik, dvojni gumbi, prilagodljive manšete, velik prsni žep, podložen ovratni del; vse to so lastnosti boljših srajc. Izberite barvo — češnjevo rdeča, svinčeno siva, zelenkasta, morsko modra ali rjavkasta. S 14-14½, M 15-15½, L 16-16½, XL 17-17½.

KLETNI ODBELEK ZA MOŠKE V VSEH 6 TRGOVINAH.

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

ENRICA V. HANDEL-MAZZETTI:

Jese in Marija

II.

Schinnagel in žena sta na glo-boki Donavi. Skoraj je že čisto temno. Težke megle se vlačijo nad mrtvimi črnimi gozdovi; kot smola črni oblaki zagrinjajo nebo; pošasti s perutmi, kronami in repi se med seboj bojujejo v zraku. Na zapadu se blešči še zadnji medli svit dneva, bledordeče kakor zadnja kri, ki priteče iz smrtne rane... Schinnagel je držal Marijo trdo objeto v svojih močnih rokah, nje roko si je stiskal na prsi. Malo govorita med seboj. Mislita na strašni dan in hvalita Boga, da je prešel; nobenega takega več si ne želita doživeti. "Donava bo kmalu zamrznila," je dejal mož. Marija je poslušnila v smeri proti desnemu bregu. "Ali čuješ?"

Tudi on je poslušnil. "Vlačilci."

"... Schinnagel... ali čuješ?"

"Kaj pa, Marija?"

"Bilo mi je, kakor da je nekdo poklical iz vode."

"Tukaj spodaj v čolnu govorijo ljudje. Le mirna bodi, Mojca, moja draga!" Čoln se je hitro približeval in vozil zdaj tik za Schinnaglovim, komaj za dolži-

no čolna zadaj. Lučka v prednjem koncu je osvetljevala rdeče, črno bradato moško obličje. "Dober večer, gospod rihtar!" je preglasil neki glas šum vesel. Mož v čolnu je vstal. Bil je padar iz Marbacha. "Toni, vozi počasi! Ali je bil gospod rihtar v Pechlarnu?"

"Da, od tam prihajava."

"To je pa bilo kaj!"

"Da," je dejal Schinnagel, "vse svoje življenje bom mislil na to."

"Povejte mi vendar, zakaj le neki je to storil?" je vprašal radovedno Gerbel in zopet sedel. Čolna plavata zdaj vzporedno.

"Ker je hudoben človek!" je

CHICAGO, ILL.

DOGS FOR SALE

WEIMARANER PUPPIES
AKC. Intelligent Short haired hunters & companions. \$95. Will hold till Xmas.

Phone 766-4690 (241)

MALE HELP

RADIAL DRILL OPERATOR TRAINEE

FOR 2nd SHIFT

Some knowledge of blueprint reading of basic high school math or equivalent through experience, some drill press operator experience would be helpful but not essential. Excellent working conditions.

Apply, write or wire

CUNO ENGINEERING CORPORATION

Subsidiary of American Machine & Foundry Co.
80 SOUTH VINE ST.
MERIDEN, CONN.

An equal opportunity employer (241)

zaklcala Marija s svetlim, jez-nim glasom.

"Ah, gospa rihtarica je tudi tu? Dober večer!" je pozdravil Gerbel skoraj spoštljivo. "Smo že slišali, smo, o gospe rihtarici! Pechlarn ima svojo Judito. — A to, kar se je zgodilo z opatom, gospa! Jelite! Strašno!"

"Odkod pa ti, Gerbel?" je hotel obrniti Schinnagel pogovor na drugo. Dovolj mu je za danes krvave reči.

"Onstran z gradu. Jezus, so tam žalostni! Gospod Janez je poslal pome, naj pridem k mla-đi ženi."

"Kaj ji pa je?" je vprašal Schinnagel. Žena je izlekla svoj rožni venec.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

WELDER WANTED

Experienced Grade "A" welder needed for production welding both arc and gas. Must read blueprints. Under supervision on both heavy and light work with modern equipment. This position is of a permanent nature, offering excellent working conditions and broad company paid benefits. Apply, write, wire

CUNO ENGINEERING CORPORATION

Subsidiary of American Machine & Foundry Co.
80 SOUTH VINE ST.
MERIDEN, CONN.

An Equal Opportunity Employer (241)

SENIOR DRAFTSMAN

Immediate opening available for man with 5-10 year exp. in the design and lay-out of pressure vessels, heat, exchanges, weldments and piping. Salary commensurate with exp. Permanent positions with broad company paid fringe benefits including educational assistance for those desiring to work towards an engineering degree. Send resume of experience and salary requirement to:

CUNO ENGINEERING CORP.

Subsidiary of American Machine & Foundry Co.
80 South Vine Street,
Meriden, Conn.

An Equal Opportunity Employer (241)

Padar je govoril, glas mu je donel med šumenjem Donave, kakor da prihaja od daleč: "Toliko je jokala, da si svak ni vedel pomagati in je poslal pome v naglici, naj ji prinesem kaj pomirljivega, ker bi si mogla sicer v svojem stanju kaj škoditi in bi otrok prišel prezgodaj."

Marijo je obllilo mrzlo. Hitro je vprašala:

"Pa se ji ni kaj takega zgodilo?"

"Ne, hvala Bogu."

Schinnagel je vprašal: "Ali torej ve o svojem možu?"

"Le to, da so ga zaprli; za kaj so ga, tega ne ve. Rekli so ji, da zato, ker je bil predrzen nasproti opatu. Gospod Janez Adam mi je rekel, da bi bila njena smrt, če bi zvedela resnico. Rad verjamem. Saj je tako nežna in fina kakor sapica."

Vedno sta drsela čolna vzporedno, Gerbel venomer govori, in Marija bi rada molila, a mora le poslušati žalostno novico.

"Da se Bogu usmili, je bilo; moral sem se jokati. Ležala je revno v svoji postelji pred menoj in ihtela, da jo je kar metalo, in ruvala si je svoje lepe, rjave lase, in na prsi se je bila in ga klicala po imenu tako nežno in bolno: Fridel, Fridel, Fridel! — Poleg nje je bilo pogrnjeno zanj in jed je čakala nanj, katero je, kakor je rekel njen svak, s svojimi rokami prinesla tja, ko so že vsi vedeli, kaj se je zgodilo z njim in so zato pospravili obed z mize. In ko ji potipam žilo in preiskujem srce in sem ji dal prašek, je vzdignila svoji drobni ročici in prosila in ihtela, — solze so me polile, tako je bilo pretresljivo —, naj grem v Pechlarn in ji privedem njenega Fridla. Saj ni bil predrzen, naj rečem. Gotovo je mislil le dobro, zlati angel! Vse da hoče dati duhovnikom, 1000 goldinarjev, ki jih je prejela za doto, in vso lepotijo — in že si je potegnila uhane iz ušes — in vse njene lepe zlate in svilene obleke, ki jih ima po materi, naj si vzamejo, vse do ene edine srajčice, za katero jih prosi, samo njenega Fridla, njenega lju-

ga gospoda Mateja. Jaz bom molila naprej."

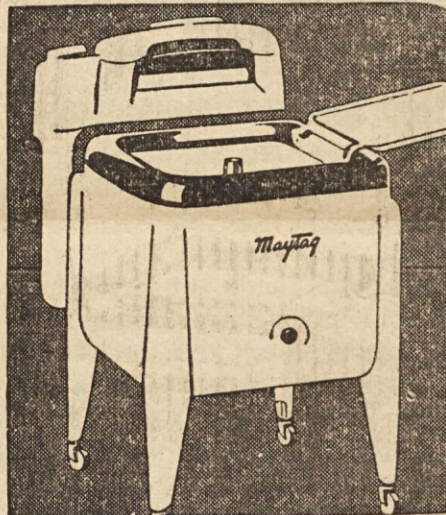
"Kakor hočeš, Mojca, vse, kar hočeš!"

IV

Opat Matej je ležal v Weinmaistrovem stanovanju v drugi izbi desno kraj slavnostne dvorane. Niso si upali prenesti težko ranjenega v oddaljenejši del stanovanja. Izba je bila na prvi pogled sijajna. Če pa si jo pogledal natančneje, si videl, da je prav tako nemarna kot njen posestnik, prenapolnjena z ba-haškim, toda zanemarjenim pohištvom, prevlečena z obledeli-

(Dalje prihodnjič)

Sale! MAYTAG Wringer Washer

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD
Appliance & Furniture

6202 St. Clair Ave.

JOHN SUSNIK & SONS

← E 2 L

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

HELP WANTED MALE

TOOL & DIE MAKERS

Needed by new plant of one of America's finest corporations. Excellent working conditions. Ideal location. Only 6 miles from one of the top ten fishing lakes in the United States.

STEADY WORK -- TOP WAGES

Applicants should have at least 5 yrs. experience. Send complete information on training, experience and salary requirements to: Personnel

MANNING PRODUCTS CO., INC.

Kingstree Highway

MANNING, SOUTH CAROLINA

(A subsidiary of the Sunbeam Corp.)

(241)

MECHANICAL SKILLS REQUIRED

We have positions available for experienced and non-experienced men to work on our packaging production lines. Jobs require an ability to solve mechanical problems.

Fringe benefits include free hospitalization, life insurance, paid holidays, uniforms, employee discounts on products, vacations, etc.

Why not take a few moments to call us about this job opportunity.

Please phone 345-9200 — Personnel Department

(242)

Kar napravi ogenj in samo ogenj za hrano...
to napravi ogenj za Stroh's
in samo Stroh's

Nobeno drugo ameriško pivo ni varjeno z ognjem. Samo Stroh's. In zakaj? Vzrok je enostaven. Kar dotik ognja napravi za fino, odlično govedino... to napravi ogenj za fini okus Stroh's piva. Varjenje nad direktnim ognjem pridobiva boljše okus iz primese in ga daje pivu. To je

tradicionalni način starega sveta, kako variti fino pivo. Vi lahko okusite razliko. Poskusite Stroh's. Samo enkrat. Potem, ne glede na to katero pivo ste do sedaj pili, je možno, da boste prešli na Stroh's. In to zaradi tega, ker je Stroh's edino ameriško z ognjem varjeno pivo.

Stroh's

Z OGNJEM - VARJEN OKUS

WITH EVERY GOOD WISH FOR A MERRY CHRISTMAS AND A MOST HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR DEAR CUSTOMERS AND FRIENDS

SAM's Discount Christmas Trees

6812 St. Clair Ave. EN 1-1635

Corner East 69th Street

PRE-CHRISTMAS SALE

2000 fresh choice CHRISTMAS TREES, Balsams,

Red Pine, Scotch, Spruce 97c and up

35 LIGHTS TWINKLE SET — If one goes out the rest stay lit.
Special this week only \$2.75

We give and redeem
EAGLE STAMPS

All Christmas Toys From 20 - 50% off

Large choice of DECORATIONS
FOR TREES and tree stands 97c and up

CHRISTMAS TREE LIGHTS for inside; special sets of seven lights; multiple set 97c

6 ft. ALUMINUM TREE with stand, complete, reg. 5.95, now \$4.95

Snow Shovels \$1.48

Any 25c item 20c
Any 10c item 3 for 25c

G. E. Christmas Bulbs, reg. 58c
Now 3 for 48c

Rock Salt 100 lb \$1.45

Any 49c item 2 for 79c

\$4,000 WORTH OF THE NEWEST TOYS ALL AT SPECIAL REDUCED PRICES.

Come in and make your purchases now. A small down payment will hold your purchases until Christmas.